

V POSLANSKI ZBORNICI SE JE ZAČEL ODLOČILNI SPOPAD

Negotove perspektive o glasovanju vladnega konjunkturnega dekreta

Desnica pritiska na vlado, naj postavi vprašanje zaupnice
Nepričakovano predstavnika Pertinija za redno nadaljevanje razprave

RIM, 19. — V poslanski zbornici se je danes začel odločilni spopad o vladnem konjunkturnem dekretu. Orazje je izredno napeto. Perspektiva dokončnega glasovanja o dekretu se precej negotovje. Dejstvo je, da se niso nič dokončnega dogovorili, prav tako pa ni niti dokončno izdelana stališča stranke vladne večine. Glas razprave v poslanski zbornici je bil dosežen le kratkoročni razpravi s stalnimi stiki s predstavništvom.

Do torka bi se morala zaključiti obravnavo prve skupine okrog 400 popravkov, ki se nanašajo zlasti na ceno bencina in razne druge davke, ki jih predvideva dekret. Potem bodo morali odločiti, kako bodo nadaljevali razpravo o nadaljnjih 600 popravkih. Glede tega je predviden za ponedeljek svetovni načelnikov skupin, da se dogovorijo o nadaljnji razpravi. Vlada

nič odkrit dialog o bistvu konjunkturnih in davčnih ukrepov, drugi pa nočejo ničesar slišati o tem in pravijo, da je treba tudi es sile doseči glasovanje.

Desničarski in konservativni listi zahtevajo od vlade uporabo sile. Ti predlagajo, da mora vlada v skrajnem primeru postaviti vprašanje zaupnice. Značilno je, da to zahtevajo desnice in dela levega centra podpira tudi Malagodi. Jasno je pri tem, da hočejo te sile s postavitvijo vprašanja zaupnice vladni ureditvi obširni manever, katerega bi politični cilji prerasli vprašanje konjunkturnega dekreta.

Ni slučaj, da se je danes skupina prijateljev Mora sestala in zavzela svoje stališče do teh dogodkov. Med proučevanjem sedanjega političnega položaja je prišlo jasno do izraza tudi vprašanje enostane rešitve glasovanja o dekretu. Predstavnik te skupine je izjavil, da podpirajo Colombo vlado, hkrati pa je podčrtal, da nasprotujejo predhodnim političnim volitvam, ki bi povzročile krizo državnih institucij.

Prav tako je značilno, da zagovarja uporabo sile, se pravi postavitev vprašanja zaupnice namesto dialoga z opozicijo za iskanje dokončne rešitve, republikanec La Malfa, ki je danes v svojem glasilu «Voce Repubblica» neposredno napadel predsednika poslanske zbornice Pertinija, češ da se je postavil na stran tistih, ki zavirajo razpravo v poslanski zbornici. Zdi pa se, da bo le prevladovalo bolj umirjeno stališče in da se bo večina glede nekaterih točk konjunkturnega dekreta skusala dogovoriti s opozicijo.

Danes se je sestel izvršni odbor parlamentarne skupine PSI. Po sestanku so objavili sporočilo, v katerem se ponašajo izražajo o napredni predsedniški poslanske zbornice Pertinija, da zagotovi redno in učinkovito delo zbornice in da se doseže skupno glasovanje o dekretu in zakonskih razrezi v podjetjih.

ZA DOSEGO DOPOLNILNIH DELOVNIH POGOĐB

Stavke kovinarjev v milanskih podjetjih

Spomenica CGIL, CISL in UIL za novo gospodarsko politiko na jugu

MILAN, 19. — V zadnjih dneh so v Milanu in okolici začele številne stavke, zlasti v kovinarski industriji, kjer so osredotočene velike tovarne. Stavke delavcev, ki imajo vodjo CGIL, CISL in UIL, so zajele veliko število podjetij, kjer so se razbila pogajanja za ureditev dopolnilnih delovnih pogojev. Kot poročajo sindikalne organizacije, so delavci stavkali po nekaj ur na dan, da imajo dovolj časa za poroke, zborovanja na trg ali pa skupščine v podjetjih. Tako so tudi danes stavkali od dve uri v tovarni Alfa Romeo, Siemens, Autobianchi, Innocenti, Boretti in v mnogih drugih tovarnah.

FIOM je sporočila, da se nadaljuje odločna stavka tudi v tovarni skupine Folci. Za represalije je danes ravnateljstvo podjetja v Arcoreju suspendiralo 600 delavcev. FIOM je sporočila, da bodo delavci v tem podjetju stavkali tudi jutri in bodo imeli med stavko delavsko skupščino. Hkrati pa sindikalna organizacija odločno obsoja stališče ravnateljstva podjetja in napoveduje ostreje delovne boje.

V podjetju Alfa Romeo se je danes sestel tovarniški svet delavcev, ki je sklenil, da se mora sindikalni boj v tej tovarni ustrezno učinkovito nadaljevati in da je treba zavrniti vse skrajne oblike pregledov o stavki za nedolgo čas, kar bi s tem oslabilo delavsko moč. Tako so delavci sklenili, da bodo le naprej stavkali po nekaj ur dnevno. Poleg tega pa bodo poslali svojo delegacijo v Rim, ki bo obravnila v parlamentu svoje zahteve.

Danes je bila stavka tudi v podjetju Pirelli. Delavci so uprizarili protestno demonstracijo pred glavnim ravnateljstvom družbe, nakar se jih je okrog tri tisoč udeležilo zborovanja zborovanja treh sindikalnih organizacij.

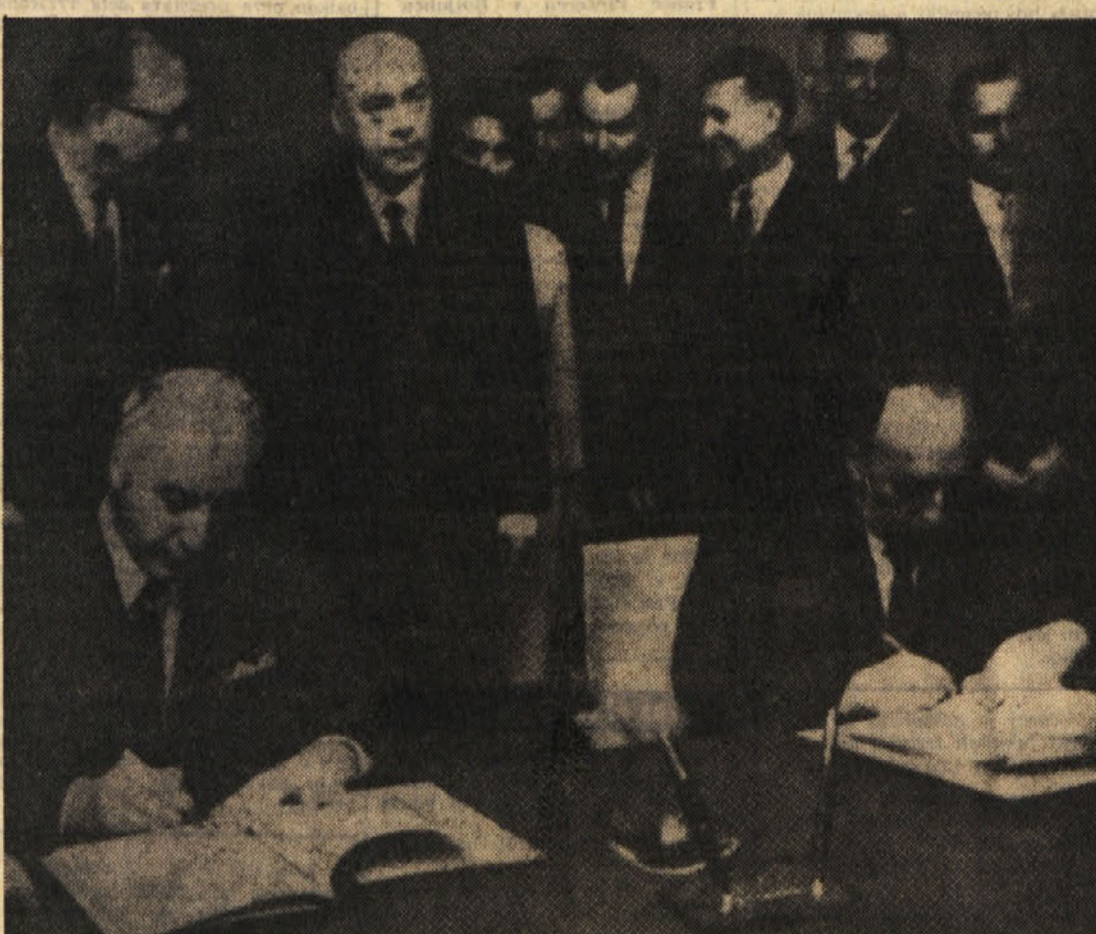
CGIL, CISL in UIL so danes objavile skupno spomenico za novo gospodarsko politiko, ki naj omogoči razvoj Juga z dosego polne zaposelnosti. Spomenico so tri sindikalne organizacije obrazložile na konferenci. Sindikati menijo, da je glavni smoter, katerega strojem italijanske gospodarstva je razvoja, doseči polno zaposelnost. Zato je treba strogo nadzorovati vse javne naložbe. Nato spomenica nakazuje način, kako bi bilo treba najeti potrebna denarna sredstva za dosego teh ciljev.

Veliko pomen daje spomenica tudi podjetjem državnih udeležb v okviru nove gospodarske politike, ki podjetja morajo postaviti po mnenju sindikatov vodilna sredstva ravnarstva politike. Sindikati omenjajo tudi področje srednjega kredita, ki ga je treba kolikor možno spremeniti in izvajati zato nujno. Tudi v tem pogledu dajejo razne predloge in pravijo, da bi se morala sedanja mednarodna politika, ki je za sedanjost kreditne vključitve v mednarodni odbor za gospodarsko načrtovanje, s čimer bi lahka lažje smotrno izkoristiti razpoložljiva denarna sredstva.

Konkretno glede Juga pa sindikati predlagajo, da je treba za doseganje polne zaposelnosti graditi gospodarske strukture na obstoječih gospodarskih strukturah. Zato je treba nameniti sredstva na kmetijskem področju za ureditev položaja na kmetih, zlasti pa še s takojšnjimi ukrepi industrijske politike, ki zagotavlja vsemu Jugu dodatno zaposelnost z ustvarjanjem najmanj 100.000 novih delovnih mest. Hkrati pa spomenica tudi spremembo sedanje politike Blagajne za jug, ki bi

Pol milijarde dolarjev ameriške vojske pomoči Izraelu

WASHINGTON, 19. — Izraelski zunanji minister Aba Eban se je sestel včeraj v Washingtonu z ameriškim državnim sekretarjem Williamom Rogersom, kateremu je izrazil zadovoljstvo svoje vlade zaradi Nixonovega sklepa, da nakaže pol milijarde dolarjev za vojaški kredit Izraelu. Sklep šefa Bele hiše bo moral odobriti kongres.

Zunanja ministra Scheel (levo) in Jedrychowski med parafiranjem pogodbe o normalizaciji odnosov med Poljsko in Zvezno republiko Nemčijo

OZN za neodvisnost portugalskih kolonij

Poziv vsem državam, naj ne nudijo pomoči fašističnemu režimu v Lizboni
ZDA pa so sklenile, da bodo še okrepile svojo pomoč Portugalski

NEW YORK, 19. — Komisija za oziroma pod zaupno upravo pri OZN je odobrila resolucijo, ki jo je predložilo 35 afriških in azijskih držav in ki poziva Portugalsko, naj brez odlašanja nudi neodvisnost svojim afriškim ozemljem. Resolucijo so odobrili z 90 glasovi proti 7, 17 držav pa se je vzdržalo.

Resolucija komisije OZN obsoja tudi poseg četrte Južne Afrike proti prebivalstvu ozemelj pod Portugalsko oblastjo ter sodelovanje med Portugalsko, Južno Afriko ter enozakonitimi, manjšinskimi in rasističnimi režimi v Rodeziji. Namen tega sodelovanja, je rečeno v dokumentu, je ohranitev kolonializma in zatiranje v južnem delu Afrike.

Resolucija poziva vse države, naj ne dajejo Portugalski pomoči, ki bi omogočila tej državi, da nadaljuje kolonialno vojno v teritorijih

pod lastno upravo. Dokument poziva tudi portugalsko vlado, naj ne uporablja kmetijskega in bakteriološkega projekta proti ljudem Angola, Mozambika in Gvineje Bisau. Kot je znano, so v teh treh državah zelo malo osvobodilna gibanja, proti katerim nastopa Portugalska, s pomočjo južnoafriških in rodesijskih rasistov, z nečloveškimi metodami, ki kršijo vse osnovne pravice, predvidene v listini OZN.

Komisija OZN je odobrila tudi resolucijo, ki pravi, da bi bil vsakršni poskus pogajanj o bodočosti Rodezije z režimom Jana Smitha v nasprotju s sklopi svetovne organizacije. Dokument obžaluje, da ni Velika Britanija sprožila učinkovitih ukrepov, da bi napravila konec rodesijski secesiji, ter potrjuje neodtujljivo pravico rodesijskega

ljudstva do svobode in neodvisnosti. Resolucija končno poudarja zakonitost boja rodesijskega ljudstva za doseg te pravice z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago.

Istega dne, ko je komisija svetovne organizacije odobrila resolucijo, ki jo je predložila Portugalska, so v Washingtonu uradno sporočili, da bo OZN okrepila gospodarsko pomoč na področju živil ter s krediti za financiranje načrtov za gospodarski razvoj. Sporočili, ki so ga objavili ob zaključku obiska portugalskega zunanjega ministra Tróvarja v ZDA, ne omenja vojaške pomoči, ki jo Bela hiša v znatni meri nudi fašističnemu režimu v Lizboni, ki pa so jo že v preteklosti skrivali pod krinko »gospodarske pomoči».

V komaj zaključenih portugalsko-ameriških razgovorih se niso dotak-

V Münchnu sestanek
zunanjih ministrov
držav članic EGS

MÜNCHEN, 19. — V Münchnu na Bavarskem so se danes sestali zunanji ministri šestih držav članic Evropske gospodarske skupnosti na prvem političnem srečanju, katerega namen je v perspektivi vskladiti stališče članic skupnosti o vseh najvažnejših mednarodnih problemih, ki zadevajo Evropo. Prisotni so bili zunanji ministri Francije Schumacher, Belgije Harmel, Zahodne Nemčije Scheel, Nizozemske Luns in Luksemburga Thorn, Italijo pa je zastopal podtajnik Pedini, ker je minister Moro trenutno na Japonskem.

Ministri so razpravljali o treh argumentih: Blížnjem vzhodu, sklanjanju evropske konference o varnosti ter o zbliznavi z Vzhodom.

Danes so se omejili zgolj na podajanje raznih stališč, vendar pa so se tudi dogovorili, da dajejo trdnost obliki občasnim posvetovanjem o zunanjepolitičnih vprašanjih. Sklenili so, da se bodo o vseh vprašanjih posvetovali tudi z državami, ki so postavile svojo kandidacijo za vstop v EGS.

V GENERALNI SKUPŠČINI SVETOVNE ORGANIZACIJE V NEW YORKU

Danes glasovanje o sprejemu LR Kitajske v Združene narode

Nepričakovano poseg sovjetskega delegata Malika v razpravo

NEW YORK, 19. — V generalni skupščini OZN se je danes zaključila razprava o sprejemu LR Kitajske v to organizacijo. Jutri bo do delegati držav članic glasovali o dveh resolucijah. Prvo so predložile ZDA skupaj z drugimi osemnajstimi državami in predvideva, da je vstop LR Kitajske v OZN »važno vprašanje«, o katerem je treba sklepati z dvotretjinsko večino. Drugo resolucijo, ki zahteva sprejem Pekinga in izključitev Formoze, so predložile Albanija in drugi 17 držav.

Po dosedanjih posegih v razpravo o tem vprašanju in po današnjih prvih glasovalnih izjavah je izid glasovanja dokaj negotov. Ameriška resolucija bo po vsej verjetnosti sprejeta saj bodo zanjo glasovale tudi države, kot sta Italija in Kanada, ki so že diplomatsko priznale pekiško vlado. V tej zve-

zi naj omenimo, da je Kanada tudi napovedala, da bo glasovala tudi za albansko resolucijo, medtem ko ni še znano, kaj bo v zvezi s to resolucijo storil italijanski delegat minister Lupis.

Resolucija ZDA bo torej verjetno sprejeta, kar pa bi dejansko zaprlo LR Kitajski pot v OZN. Kljub temu pa opazovalci z zanimanjem čakajo na izid glasovanja o albanski resoluciji, ki sicer nima možnosti, kot kaže, da bi dobila dvotretjinsko večino, vendar pa bi utegnila doseči vsaj relativno večino glasov. V tem primeru bi se po mnenju opazovalcev ustvarili vsaj psihološki pogoji, v katerih bi se lahko položaj prihodnje leto popolnoma spremenil. V tem je torej pomen jutrišnjega glasovanja o resoluciji Albanije in drugih držav: če bo resolucija dobila večino, bi to dejansko pomenilo, da bo LR Kitajski že prihodnje leto lahko končno dobila v svetovni organizaciji mesto, ki ji po vseh mednarodnih pravnih političnih in zgodovinskih pravih pripade.

Prav ob zaključku razprave o vprašanju Kitajske v generalni skupščini je prišlo danes do presečenja: ko se je predsednik skupščine, Norvežan Edvard Hambro, že pripravil, da uradno zaključi debato, se je k razpravi prijavil sovjetski predstavnik Jakob Malik, ki ni bil vpisan v seznam govornikov. Kot je znano, je Sovjetska zveza v zadnjih letih venomer glasovala za vstop LR Kitajske, vendar ni nikoli sodelovala v razpravi o tem vprašanju. Malik je obtožil ZDA, da skušajo preprečiti Pekingu vstop v OZN, ameriško resolucijo o »važnem vprašanju« je označil kot »sovražno dejanje proti LR Kitajski«. Sovjetski delegat je pozval skupščino, naj ne pravi konec tej »očitni krivici« in da se uresniči zakonite pravice te države v OZN. Malik se je končno izrazil za izključitev Formoze iz svetovne organizacije.

MOSKVA, 19. — Agencija AFP poroča, sklicujoč se na obveščene kroge, da bo novi veleposlanik LR Kitajske v Sovjetski zvezi Liu Hsien Cuan dospel jutri z letalom v Mo-

skvo. Novi sovjetski veleposlanik na Kitajskem Vasilij Tolstikov je že v Pekingu, kjer se je v preteklih dneh srečal z vladnim predsednikom Čuanjenom in tudi z veleposlanikom Čuanom.

Razgovori Mora v Tokiu

TOKIO, 19. — Danes je imel zunanji minister Moro prve politične razgovore z japonskim zunanjim ministrom Aichijem. Kot se je zvedelo, sta oba ministra izrazila zadovoljstvo za podobna posvetovanja, ki naj bi bila v bodočnosti še bolj pogosta. Govorila sta o Organizaciji združenih narodov, izmenjavi mnenj in ocenila vprašanje vstopa v Ljudske republike Kitajske. Poleg tega sta ministra proučila tudi številna azijska vprašanja. Moro je obrazložil položaj v Evropi, v Sredozemlju in na Bliznjem vzhodu, poudaril koristnost nedavnega sovjetsko - zahodnonemškega sporazuma in govoril o pripravah za evropsko konferenco.

Tepavac zaključil uradne razgovore s predstavniki Poljske

VARSAVA, 19. — V Varšavi so se danes končali plenarni razgovori med jugoslovanskimi državnimi tajniki Mirkom Tepavcem in poljskim zunanjim ministrom Jedrychowskim ter njunimi sodelavci. Današnji razgovori so se nanašali na mednarodna vprašanja: Bliznji vzhod, nedavna konferenca nevtrahenosti na vrhu v Lusaki, položaj na Balkanu, v Aziji in drugih delih sveta. Med razgovori je Tepavac podrobno seznanil svojega poljskega kolega z delom in rezultati konferenca v Lusaki. Poljska stran je pokazala veliko zanimanje za to konferenco in za politiko nevtrahenosti. Jedrychowski je poleg nekaterih priporočil na stališča posameznih nevtrahenosti držav ocenil konferenco kot zelo pomembno in izrazil misljenje, da bodo nevtrahenosti države odigrale vlogo na svetu. Jedrychowski je izrazil posebno priznanje Jugoslaviji za pozitivno vlogo v Lusaki in v politiki nevtrahenosti sploh. Tepavac je prav tako seznanil Jedrychowskega z jugoslovanskimi pogledi na položaj na Balkanu in na odnose med socialističnimi državami z ugotovitvijo, da je Balkan zelo važan za razvoj odnosov v Evropi. Tepavac je dalje seznanil Jedrychowskega z odnosi Jugoslavije s Severnim Vietnamom, z osvobodilnim gibanjem Južnega Vietnama ter dejal, da Jugoslavija želi normalizacijo odnosov s Severno Korejo in da njeni odnosi s Kitajsko ugodno napredujejo.

Mirko Tepavac je povabil zunanjega ministra Poljske Jedrychowskega in predsednika vlade Cyrila Jilewicza na obisk v Jugoslavijo. Vabili sta bili sprejeti.

Milijardo in pol odpravnine inženirju Valeriu?

RIM, 19. — Demokristjanski poslanec Foschi je predložil ministru za državne udeležbe vprašanje, v katerem želi vedeti, ali je res, da je družba Montedison izplačala inženirju Valeriju 500 milijonov lir odpravnine ob koncu službe. Demokristjanski poslanec se sprašuje, ali je to možno in sprejemljivo v državi, kot je naša, kjer dosežejo minimalne pokojnine od 12 do 15 tisoč lir mesečno in potem ko je bilo vprašanje visokih odpravnin v državi visokih predmet kritik in razprav.

TISKOVNA KONFERENCA V DRŽAVNEM TAJNIŠTVU

SFRJ pozitivno ocenjuje pogodbo med Poljsko in ZRN

(Od našega dopisnika)

BEograd, 19. — Zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Dragoljub Vujica je na današnji tiskovni konferenci pozitivno ocenil sporazum med Poljsko in Zvezno republiko Nemčijo kot velik prispevek k ureditvi odnosov in ureditvi razmer v Evropi. Ta sporazum, je dejal Vujica, je istovrstno uveljavitev metode pogajanj pri reševanju važnih mednarodnih vprašanj. Vujica je spomnil novinarje na dejstvo, da je Jugoslavija vedno podpirala upravljive znanje Poljske o nespremenljivosti njenih sedanjih meja.

V zvezi z bodočim obiskom predsednika vlade Gane dr. Bušija je Vujica izrazil prepričanje, da bodo

razgovori ganskega premiera z Mit-jem Ribičičem in z drugim zastopnikom zveznega izvršnega sveta o mednarodnih vprašanjih in o dvostranskih odnosih pozitivno vplivali na nadaljnjo okrepitev odnosov in sodelovanja med obema državama.

Zastopnik državnega tajništva je nadalje obvestil novinarje, da je pomočnik državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Uvalić pred dnevi opozoril avstralskega veleposlanika v Beogradu na dejstvo, da jugoslovanska vlada doslej še ni sprejela zadovoljive odgovora na svojo noto, ki jo je poslala ob nedavnem atentatu na jugoslovanskega generalnega konzulata v Melbourne.

B. B.

SOŽALJE

Ob boleči izgubi našega delovnega tovariša Franca Kavsa, smo tu danes dobili številne izraze globokoga sožalja.

Ob tragični vrnitvi, ki je nastala v Vaši redakciji s hudo izgubo Vašega urednika Franca Kavsa, vam izrekam globoko sožalje.

Predsednik tiskovnega sveta pri republikni konferenci SZDL VIPOINIK JANEZ SLOVENC

Tržaški župan ing. Marcello Spaccini je našemu odgovornemu uredniku poslal pismo naslednje vsebine:

Sposlovanje direktor z obžalovanjem sem zvedel za nenadno smrt gospoda Franca Kavsa, urednika Primorskega dnevnika.

Ob tej tragični priložnosti sprejmite v imenu občinske uprave in mojem osebnem izrazu obžalovanja sožalje. Hvaležno bom, če boste posredovali te izraze svojem pokojniku, vas najlepše pozdravlja Vaš ING. MARCELLO SPACCINI

Ob težki in nenadomestljivi izgubi Franca Kavsa izrekam Vašemu kolektivu in družini pokojnega globoko sožalje.

UPRAVA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA V TRSTU

Ob izgubi tovariša Franca Kavsa izrekam globoko sožalje družini in uredniškemu kolektivu Primorskega dnevnika.

ODBOR IN UCITELJSKI ZBOR GLASBENE MATICE

Koprski novinarje je globoko presunila vest, da smo izgubili delovnega tovariša in prijatelja v zametju. Sprejmite naše iskreno sožalje in sočustvovanje.

Za Višji aktiv Društva novinarjev Slovenije, predsednik LJUBAN OMLADIC

Ob izgubi našega dragoga kolega Franca Kavsa izrekam vašo redakcijo iskreno sožalje.

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA NOVINARJEV SLOVENIJE - LJUBLJANA

Novinarski aktiv RTV Ljubljana izreka globoko sožalje ob smrti Vašega sodelavca in našega poklicnega kolega Franca Kavsa.

NOVINARSKI AKTIV RTV LJUBLJANA

V imenu delnega sveta Novinarske zbornice izrekam ob izgubi kolega Franca Kavsa iskreno sožalje.

Predsednik LEONE SMOQUINA

Ob hudi žalosti, ki je zadela z nenadno izgubo kolega Franca Kavsa, izrekam Vašemu kolektivu iskreno sožalje.

ANSA - Trst

Ob nenadni tragični izgubi Franca Kavsa, velikega Slovenca in izrednega borca za človeške pravice v napredku in svobodi, draga prijatelja in Vašega nenadomestljivega sodelavca, izrekam vam in družini globoko najiskrenejše sožalje.

FILIBERT BENEDETIĆ

Ker zaradi odsotnosti ne morem spremiti na zadnji poti Franca Kavsa, izrekam vam vsem ob izgubi ugodnega kolega in draga prijatelja, ki mi bo ostal vedno v spominu zaradi njegove skromnosti, zaupanja v svobodo in miru in sožitju med Italijani in Slovenci, iskreno sožalje.

ROBERTO MAYER GREGO

Ob nenadni, nenadomestljivi bridki izgubi draga prijatelja, stanovskega tovariša in vzornika Franca Kavsa, poslednega borca za pravice Slovencev, izrekam hudo prizadevanje uredniškemu kolektivu Primorskega dnevnika svoje globoko občuteno sožalje.

LOJZE ABRAM - časnikar

Hudo me je presenetila krutost usode, ki je iztrgala iz naše srede poslednega antifašista in borca za obstoj in pravice primorskih Slovencev prijatelja Franca Kavsa.

Vem, da pomeni smrt cenjenega in delovnega tovariša zlasti za uredništvo Primorskega dnevnika hudo izgubo.

Prizadevanje se Vašemu žalovanju in se klanjam njegovemu spominu.

MARIAN MEDVESCEK

Ob nenadni izgubi Franceta Kavsa, ki je tako težko prizadela kolektiv Primorskega dnevnika, izražam vsem tržaškim kolegom najiskrenejše sožalje.

MARKO WALTRITSCH, podpredsednik goriske pokrajine

Ob bridki, nenadni in težki izgubi prijatelja Franca Kavsa, antifašista in poslednega borca za človeške pravice delovnih ljudi, izrekam kolektivu Primorskega dnevnika globoko in iskreno sožalje.

DUSAN KOŠUTA

Ob težki izgubi, ki je prizadela družino, Primorski dnevnik in vse Slovence ob smrti našega rokaja Franca Kavsa, izrekam v imenu prosvetnega društva "Oton Zupančič" iz Standa globoko sožalje.

Predsednik DANILO NANUT

Dragi tovariši! Prav hudo me je prizadela vest, da je tako nenadno in nepričakovano preminil tovariš Kavsa. Njegova smrt je velika izguba za vso demokratično javnost, za vse antifašiste, za vso našo skupnost, za vse nas. Sprejmite najgloblje izraze sočustvovanja ob izgubi stanovskega tovariša ter vas prosim, da izrečete moje sožalje v vdol in ostalim svojim tovarišom Franca.

JELKA GERBEC, občinska svetovalka

Na zadnji poti smo pospremili draga tovariša prijatelja in hrabrega antifašista Franca Kavsa

Sorodniki, znanci, prijatelji, stanovski tovariši slovenske in italijanske narodnosti, predstavniki tržaškega in delnega političnega življenja, tovariši s procesa in drugi antifašisti, iz zamejstva in Slovenije, so se včeraj popoldne poslovili od našega Franca.

Množica ljudi se je vila že dolgo pred pogrebom pred tržaško mrtvašnico, da se enkrat pozdravi človeka, ki si je s tako skromnostjo in globoko nadarjenostjo pridobil toliko prijateljev. In šele pred odprto krsto je vsem bilo poslednje jasno, da ga ne bo več nazaj, da je zares zamrl njegov pero, da se je ohladil njegov prijetni nasmeh.

Preprosti ljudje, delni svetovalec, sindikalisti, s katerimi je dolgo vrsto let sodeloval, predstavniki združenja tržaških častnikov in častnikarji iz Ljubljane in Koprca so se nato zgrnili okoli krste in jo pospremili na zadnji poti, po tržaških ulicah in nato dalje, k pokopališču pri Sv. Anji, kjer je pred odprtim grobom bila kratka svečanost. Sam je bil v življenju na tovarševski Franček preskromen, da bi trpel pohvale in priznanja, je pa moral biti tako, kajti mlajša pokolenja morajo vedeti, morajo spoznati v liku poslednjega antifašista in borca za socialne in narodne pravice zgradbo, v kateri je vedno upiral svoja razmišljanja, svoje načrte.

Pred krsto je najprej stopil urednik "Primorskega dnevnika" tov. Milan Bolčič, in se enkrat izpovedal bolečino, ki je tako prizadela delovnega tovariša.

"Rdeče ravnice na troji delovni mizi nas spominjajo, da Te ne bo več med nami, da si za vedno in mnogo prerano odločil svoje pero, ki je imelo še mnogo povedati in bo odšel za vedno miroval. V svoji skromnosti nisi nikoli dosegel, da bi govorili o Tvojem sedanjem in preteklem delu, o Tvojih zaslugah. Vedno si trdil, da si delal le svojo dolžnost."

Obnovil je nato osnovne trenutke Frančkovega življenja in nadaljeval:

"Franček je bil vedno v prvih vrstah, ko je šlo za drzna in tvegana dejanja, med katerimi je bil tudi načrt za atentat na rimskega diktatorja, ki ga je nameraval izvršiti iz globokega demokratičnega prepričanja in s mislijo, da bo to menjalo potek zgodovinskih dogajanj. Vendar mu je pri tem zastal korak, a ne iz bojazni, temveč ob misli, da bi padlo tudi mnogo nedolžnih žrtv, naših tolmarskih ljudi, ki so jih s silo prignali ob pot, koder je šel spred."

Spomnil je Frančkovo vero v našo slovensko ljudjo in širjenje slovenske tiskarne besede v ilegali, pa tudi to, da se je

zaradi svoje globoke vere v svobodo in pravico povezoval z vsemi, ki so kakorkoli delovali proti nasilju. Povezan je bil z mnogimi profitašisti iz Trsta in iz drugih krajev Primorske.

Vse to ga je pripeljalo pred posebno sodišče, do smrtne obsodbe in poznejše spremembe lete v do smrtne zaporne kazen.

"Mirno je sprejel sporočilo o smrti obsodbi", je nadaljeval tov. Bolčič, "in izjavil fašističnim sodnikom, da vse, kar je delal, ni bilo iz sovraštva do italijanskega naroda."

Teh Frančkovih plemenitih misli, ki jih je tudi v vsakdanjem delu uresničeval, se je spomnil njegov tovariš s Tomažičevega procesa, predstavnik ANPI, ANPPIA in ANED Giovanni Postogna:

"Kako je trpela naša zemlja pod fašizmom! In ti, Slovenec, in italijanski državljani, si izrekli besede, ki morajo biti vodilo vsakega omikanemu in demokratičnemu človeku. Posebnemu sodišču, ki Te je obsodilo na smrt, si izjavil: Naj naša žrtve in naše trpljenje pri pomore, da bosta jugoslovanski in italijanski narod čedalje bolj blizu! Danes lahko trdimo, da ni bila preokola, temveč trdna volja, politična in družbena zavest ljudi, kakor je bil Franček Kavsa."

Kako je bilo prijetno poslušati Frančkove navse in strokovne odgovore, se je spomnil Gorazd Vesel, časnikar in predsednik SKGZ in dejal:

"Skupaj smo se navduševali nad lepoto gora, ki si nam jih tako rad razkazoval; pa nad zasneženimi planinami. Bile so tvoji svet. In ko te je srce začelo opozarjati, si se še strastneje posvetil iskanju lepote. Kaj vsega nisi prebral, kaj vsega videl v umetnostnih galerijah ter v širnem svetu."

Bil si izvrsten častnikar, neprestano si se izobraževal. Poznal si Krezove zaklade duha kot malokdo. Tvoje iskanje resnice in pravice, tvoja širina pogledov in globoka človečnost so izdale poštno tvoje značilne ter spoznanja razmišljajočega človeka.

Vse tvoje življenje je imelo en sam plemeniti cilj, ki si si ga postavil v mladosti, ko je fašistični zatiralec oskrnil tvoj čisti svet: delati za svobodo in lepo bodočnost svojega naroda v bratstvu z ostalimi. Pripravljen si bi bil tudi na najhujše, da se to uresniči.

Nastala je tišina. Še prgišče zemlje na rakev, ki je nato zdrnila v globlino... Ljudje so se razšli, vsak s tihim bolečino v srcu, ne kateri domov, drugi na dela, časnikarji v uredništvo, kjer na Frančkovi mizi še gori luč pod šopom rdečih rož.

Na pokopališču so ostali samo zadnji pozdravi, venci, ki so jih, poleg družinskih članov poslali Frančkovi delovni tovariši, uprava

ZTT, Slovenska kulturno - gospodarska zveza, ANPI - ANPPIA - ANED, KPI, ljubljanska RTV in koprski novinarji.

Opoldne je v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa bila javna žalna seja uredništva "Primorskega dnevnika" v počastitev spomina pok. Franca Kavsa.

"Zastupil nas je hrabri, dobri, požrtvovalni, plemeniti, predsem pa izredno inteligentni, učeni in sposobni slovenski tržaški častnikar, je v začetku seje delal odgovorni urednik inž. Stanislav Renko, ki je njegov lik strnil v besedah: 'Antifašistični in partizanski borec, od takorekita svoje otroške dobe, odklikan za zasluge za narod, eden od redkih po fašističnem tribunalu na smrt obsojenih Slovencev, naš nepoznan tovariš Franček Kavsa, monas našega uredništva'."

Renko je spomnil na izraze sožalja, počastitev v delnem svetu in zaključil:

"Vse to ni le znamenje časa in rezultat boja našega ljudstva za boljše časa, temveč tudi zadoščenje za vse Slovence v tej deželi, za kar je pokojni naš Franček prispeval z vsem svojim umom, srcem in delom svoj oblihi delež."

Nato je spregovoril Jože Koren. (Nadaljevanje na 6. strani)

RAZPRAVA O PRORAČUNU V TRŽAŠKEM OBČINSKEM SVETU

Jelka Gerbec: Preveč je zelo važnih vprašanj Slovencev, ki čakajo rešitev

Leva sredina je res naredila nekaj malega, toda zavira jo njena notranja desnica - Dvojezični napisi v vaseh in predmestjih, slovensko poimenovanje ulic, podpora kulturnim ustanovam in društvom, nameščanje slovenskega občinskega osebja v urade - Manjši incident

Ker je na seznamu govornikov vpisanih več svetovalec je komisija načelnikov svetovalskih skupin sklenila sklicati sejo tržaškega občinskega sveta tudi sredi, čeprav svet sestaja običajno ob torkih in petkih. Seja je bila malo obiskana, saj je bil odsoten tudi sam župan, ki je na nekem kulturnem srečanju v Rimu.

O raznih vprašanjih upravnega značaja je spregovorilo več svetovalec, med temi liberalce Combatini, demokristjanka Benjčeva, komunist Pahor in komunistka Jelka Gerbec, ki je obravnavala predvsem vprašanja slovenske manjšine in odnosa občinske uprave do njih.

Gerbec je najprej omenila enotne boje delavskega razreda in drugih socialnih slojev, pa tudi same slovenske manjšine, ki so vsilili v drugih letih znatne spremembe v političnem besedišču vladnih strank, da se pred Slovenci kažejo bolj odprti. Bilo je tudi storjenega nekaj: prevajalec v občinski hiši, odgovor ministra Restiva o krivičnem postopanju davčnega urada, izjave pokrajinskega kongresa KD v Gorici in tajnika KD v Trstu, gledališče je bila priznana denarna podpora itd.

To dokazuje, je dejala Gerbec, da so bile zahteve komunistov upravičene in da je bil veli center pristopen spremeni svojo politiko v tem smislu. Vsekakor, je nadaljevala, pa smo še daleč od popolne realizacije pravice, ki niso koncesije, pač navedena ustavna praksa.

Za "sramotljivost", ko gre za realizacijo pravice Slovencev, so krivi, po mnenju svetovalec Gerbec, sponi v samem levem centru, ki se nemoje med zmernimi silami in naprednimi skupinami v samih levo-sredinskih strankah, ko gre za socialna, pa tudi manjšinska vprašanja. Ta notranja desnica onemogoča razcvet demokratičnih in naprednih zamisli tudi v samem levem centru, posebno tudi zato, ker se vzporedno nadaljuje diskriminacija komunistov, oziroma iskanje kompromisa s to desnico.

Rezultat te dvoletnosti je na dan: naselje Slovencev na tri pokrajine in tri kategorije se nadaljuje; zamrznjena je razprava o zakonu Belci-Skeri; zakazano in slabo je bila ustanovljena slovenska strokovna šola, ko so se dijaki vrnili v druge šole. Ni dovolj imeti občinskega prevajalca za slovenščino. To je le prvi korak, trdi Gerbec, medtem ko je treba zagotoviti slovenskim občanom, da bo v vsakem uradu, ob vsakem okenču, Slovec, ki bo lahko z njimi spregovoril, izdaljati potrdila in listine v slovenskem jeziku. Spoštovanje te pravice sploh bi morala postati zadeva občinskega upravnega značaja.

Dvojezični napisi. Res je bilo postavljeno nekaj dvojezičnih, čeprav nekoliko "sramotljivih" napisov v Bazovici, Trebach in Krizju. "Kdaj pa v drugih slovenskih vaseh, kot so Opčine, Proseck, Padriče, Kontovel, Gropada, Bani, Lonjer, Podlone, Katinara, Kolonikovce, Rortve, Feritugi, kjer so napisi še vedno italijanski? Odbornik Vasotto mi je odgovoril, da zadevo preučujejo, še poteti. Koliko časa boste proučevali? In potem bo treba pomisliti, da se dvojezični napisi postavijo tudi v tistih predmestnih rajonih, kjer živijo močne slovenske skupnosti, kot so Barkovlje, Rojan, Skedenj, Skorklja, Greta, Magdalena, Sv. Alojz."

Gerbec se je dotaknila tudi sorodnega vprašanja slovenske toponomastike. "Ko je odšel odbornik Ceschia, je vse zamrzlo. Kaže, kot da se nihče drug več ne zanima za to vprašanje... In vendar sta v odboru sedaj kar dva slovenska odbornika!"

Kar zadeva dvojezične napise in toponomastiko, je dodala Gerbec, velja pripomniti, da bi dvojezično imenovanje krajev moralo veljati povsod, ne samo na občinskih tablah, se pravi tudi v avtobusih, v napisih, ki kažejo njih smer itd. Pa ne! Občina je celo dala odstraniti edino dvojezične napise v opaskem tramvaju, ki se več niso vrnili na svoje mesto.

Jelka Gerbec se je nato dotaknila tudi vprašanja finansiranja slovenskih kulturnih ustanov. Dejala je, da je vsekakor prenelo, da se omejuje finansiranje na gledališče, ka-

teremu tudi daje občina premalo. Pa ni vse. Iz javnih skladov bi bilo treba financirati tudi druge, prav tako zaslužne slovenske kulturne ustanove, in tudi športno in rekreacijsko dejavnost. Posebno pa Glasbeno matico, Dijsko matico, Dijski dom. Ustanovil naj bi se poseben konzorcijski posamezniki in ustanovami, ki bi moral skrbeti za podopir iz javnih skladov za kulturno in rekreacijsko dejavnost slovenske manjšine. Pobudo za ustanovitev tega konzorcijski bi morala dati sama občina.

Gerbec se je nato dotaknila, brez ironije, tudi trbovskega enotstva in zaštite kraških značilnosti in lepote. Priporočila je elastičnejšo politiko pri urejanju športnih igrišč in opozorila tudi na to, da morajo biti uradniki v krajevnih občinskih izpostah Slovenci.

"Vse to pa ne gre jemati samo kot krkljo, pač pa tudi kot predlog za stvarno reševanje vprašanj, ki sem jih postavila," je v zaključku poudarila Gerbec, ki je še omenila vprašanje regulacijskega načrta za Kras, ki onemogoča normalni demografski razvoj slovenskih vasi. "Vaščani ne morejo graditi hiš ob vaseh in se morajo celo izseljevati, kar pa je groba krivica."

Omeniti moramo, da je med govorom svetovalec Gerbec prislo tudi do incidenta, ko je ves čas motil njeno izvajanje demokratskega svetovalec Orlando. Očitno je bilo, da ga je nastevanje vprašanj slovenskega prebivalstva motilo, kar mu je ogorčeno zakrlical komunist Zupančič. Pri tem je prišlo do ostrega besednega spopada. Zupančič je namreč Orlando očital, da je šovinist in da kljub temu ostaja v stranki, ki podpira odbor, v katerem sedita tudi dva slovenska odbornika.

Včeraj je doktoriral na geološki fakulteti tržaške univerze JURIJ VODOPIVEC

K lepemu uspehu mu pri srčno čestitajo sorodniki, prijatelji in znanci. Čestitkam se pridružuje Primorski dnevnik.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 20. novembra SREČKO

Sonce vzhaja ob 7.11 in zatone ob 16.30. — Dolžina dneva 9.19. — Luna vzhaja ob 23.16 in zatone ob 12.49. Jutri, SOBOTA, 21. novembra MARIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,2, najnižja 10,7, ob 19. uri 15,2, zračni tlak 1009,2 statila, veter 12 km urovnodni, vlažna 91 odst., nebo pol oblačno, morje rahlo razgibano, padavine 2,3 mm, temperatura morja 14,5 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 19. novembra 1970 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 6 oseb.

UMRLI SO: 68-letni Josif Kovacic, 56-letna Liliana de Fustinioli, 68-letni Lorenzo Giacchi, 75-letna Natalija Gila, cotti vd. Zanutti, 67-letni Umberto Tornelli, 96-letna Antonia Pelosi vd. Crepac.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) Al'Alabarda, Ul. istra 7, Al'Galeo, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), de Leutenburg, Trg S. Giovanni 5, Miza, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Dr. Greta Ul. Bonomea 93, Godina Ali'Gela Ul. Giannacca 6, G. Papa, Ul. Feluga 46 (Sv. Alojz).

Ostale vesti iz tržaške kronike berite na 6. strani

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

SILVIJ KOBAL Borštnikova nagrada na mariborskem srečanju gledališč BORIS CAVAZZA nagrada Antene

v burki JAKE STOKER

MOČ UNIFORME

v nedeljo, 22. t. m. ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu NA SPLOSNO ZELJO OBČINSTVA ZADNJA PONOVITEV!

V petek, 27. t. m. ob 21. uri (PREMIERSKI ABONMA) V soboto, 28. t. m. ob 20.30 (ABONMA RED A) V nedeljo, 29. t. m. ob 16. uri (ABONMA RED B — nedeljski popoldanski)

LUDVIG HOLBERG

JEPPE S HRIBA

komedija v petih dejanjih

V petek, 27. novembra bo v Slovenskem gledališču v Trstu druga premiera sezone: komedija Ludviga Holberga Jeppe s hrba. To bo prva slovenska uprizoritev tega klasika in temeljitelja danskega nacionalnega gledališča. Režiser predstave po prevodu M. Verbiča in J. Orešnika je Mario Uršič, scene in kostumi so delo V. Vagaje, D. Ceja in M. Viduove. Glasbo je napisal I. Mignozzi, songe pa prepešnil M. Košuta. Naslovno vlogo oblikuje Alojz Milčič, ob njem pa nastopajo še: Z. Rodčikova, S. Starešinič, A. Petje, L. Bogatec, J. Lukoš, S. Kobal in L. Kozlovičeva.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav. Rezervacija na tel. 734265.

Slovensko gledališče v Trstu

Danes, 20. t. m. ob 20. uri v osnovni šoli na Katinarji

«SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE»

Pripoveduje STANE RAZTRESEN

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi na projekcijo barvnih diapozitivov prof. FRANCA HABETA, ki bo predaval o temi:

V DEŽELI POLNOČNEGA SIJA

(potovanje po Danski in Norveški)

Predavanje bo DANEŠ, 20. novembra ob 20.30 v mali dvorani KULTURNEGA DOMA.

Prosvetno društvo France Prešeren v Boljuncu vabi na večer

«SLOVENSKE BALADE IN ROMANCE»

Ki jih bo pripovedoval član SG Stane Raztresen. Prireditev bo v sredo, 25. t. m. ob 20.30 v srejski hiši.

VPISOVANJE v vsaj SRBOHRVASCINE ki ga organizira KASTA se zaključuje 21. novembra.

Kdor se ni še vpisal, naj po hiti v Tržaško knjigarno, Ul. sv. Frančiška 20, kjer bo dobil vsa pojasnila.

Razna obvestila

Danes, 20. novembra ob 20.30 bo v Ljudskem domu v štednjku proslava oktobrske revolucije. Govoril bo senator Paolo Sema.

Proslava prireja krajevna sekcija KPI.

Ob isti uri bo pri Koroskih šed S. Bacičevici.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo sv. Cankar vjudno vabi na sestanek vseh obornikov slovenskih mestnih prosvetnih društev, ki bo danes, 20. t. m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 8. Na sestanek so vabljeni slednja prosvetna društva: V. elvan Grbec - Skedenj, PD s. Skamperles - Sv. Ivan, PD Barkovlje, Slovenski klub, predstavnik bivšega PD el Cankar Sv. Jakob.

Slovenska prosvetna zveza obvešča odbornike in predsednike prosvetnih društev na Tržaškem, da bo v ponedeljek, 23. novembra ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani redni posvet. Glavna točka dnevnega reda bo razprava o bližnjem VIII. ZASEDANJU GLAVNEGA SVETA Slovenske kulturne gospodarske zveze.

Prosvetno društvo Tabor na Opčini obvešča, da bo danes, 20. t. m. ob 16. uri začetek baletne šole v prosvetnem domu na Opčini.

«NASI MLADI», prva občinska glasbenega delovanja v Finžarjevem domu na Opčini v nedeljo, 22. nov. ob 17. uri, sponor: ansambli, klavir, harmonika, violina in petje.

Prosvetno društvo Krasni dom Re. pentabor priredi v prostorih občinske kapelne v Repnu v soboto, 21. in 28. novembra 1970 ob 20.30 dve predavanji Zofije Baisa o splošni vzgoji. Predavanji sta namenjeni predvsem doraščajoči mladini in mladim staršem. Vjudno vabljeno.

V torek, 24. novembra ob 19. uri v Slovenskem klubu

art. BORIS KUHAJ, ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani, o temi

V DEŽELAH SKRIVNIŠTNIH TABUJEV

Predavanje bodo spremljali številni barvni diapozitivi o manj znanih vzhodnoslovenskih plemenih.

Vjudno vabljeno.

V KULTURNEM DOMU

SPOMINSKA RAZSTAVA OB STIRIDESETLETNICI USTRELITVE BAZOVISKIH ŽRTEV

Razstava ostane odprta do 22. novembra t. l. vsak delavnik razen sobote od 18. do 20. ure.

Razstave

V umetniški galeriji eli Tribuna v Ul. Piccardi 63 razstavlja do 27. t. m. olja in barvne risbe Giampa Marini iz Gorice.

V umetniški galeriji Mignosa na Korzu Italia 9.F bo samo še danes razstavljal Emidio Erediti.

V galeriji Torbendane je odprta razstava Bruna Carusa, ki razstavlja olja, akvarele, risbe in jedkanje.

V mestni galeriji v Pirane je odprta razstava Ameriške psihodelične plakate.

Kino

Nacionalno 14.30 «Waterloo», Rod Stager, Christopher Plummer, Orson Welles, Technicolor, Panavision.

Eden 16.00 «L'armata degli eroi», Lino Ventura, Serge Reggiani, Simon Signoret, Technicolor.

Fenice 15.30 «La morte risale a ieri sera», Raf Vallone, Frank Wolff, Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «Il prete sposato», Rossana Podesta, Lando Buzzanca, E. M. Salerno, L. Saice, Prepovedano mladini pod 18. letom.

Excelsior 15.30 «Quando le donne e levano la coda», Senta Berger, Aldo Giuffrè, Lando Buzzanca, Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ritz 16.00 «Corbali», Giuliano Gemma, Tina Aumont, Frank Wolff, Technicolor.

Alabarda 16.30 «Quelle di Amburgo», Christian Rasker, Gerd Jurgens, Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 16.30 «Il bulo», J. Haworth, F. Avalon, Color, Technicolor. Prepovedano mladini pod 1

IZ TAJNIŠKEGA POROČILA NA OBČNEM ZBORU NŠK

Važno poslanstvo knjižnice v vseh letih njenega obstoja

Zaradi pomanjkanja primernih prostorov se knjižnica ne mora razvijati v polni meri, vendar je opravila veliko in koristno delo

V sredo smo poročali o občnem zboru Narodne in študijske knjižnice v Trstu, ki je bil v ponedeljek. Objavili smo tudi poročilo načelnika oddelka za zgodovino in etnografijo Draga Pahorja ter nekatere misli iz plodne diskusije. Kakor objavljenemu, objavljamo danes daljši izvešček iz poročila o delovanju knjižnice, ki ga je podal tajnik Milan Boičić:

«Če pregledamo delovanje Narodne in študijske knjižnice v vseh letih, ugotovimo njen nenehni zadovoljiv in razveto razvoj, čeprav se je morala v vseh teh letih spopadati z velikimi težavami, kakršnih tudi sedaj ni malo in se v vsem tem času niso dale, kljub prizadevanjem dosedanjih odborov in osebja do kraja premagati.

Najprej je tajnik našel vrsto razstav in predavanj, ki jih je knjižnica organizirala, in je nato nadaljeval:

«Ta del dejavnosti sicer ni bistveni del dejavnosti knjižnice, lahko pa prispeva k njeni popularizaciji v javnosti. Bolj kot to pa je knjižnica popularizirala ne samo pri nas, temveč tudi drugod vrsta bibliografskih in drugih izdaj. Ne bo odveč, če jih tu naštejemo, in sicer tudi tiste, ki niso izšle v naši poslovni dobi. Proti koncu leta 1948 je knjižnica izdala prvi zvezek Tržaške bibliografije, ki je zajela dela, ki so izšla v slovenski in italijanski ali v drugih jezikih na Tržaškem ozemlju, ali dela, ki so izšla kjerkoli po svetu in so v zvezi s Trstom in Julijsko krajino. Ta zvezek zajema dobo od maja 1945 do septembra 1947. Priredil jo je prof. Ivan Šavli s sodelovanjem prof. Fabia Cusina. Drugi zvezek, ki je izšel pozneje in zajema razdobje od oktobra 1947 do decembra 1949, je uredil tedanji upravnik dr. Fran Škerlj. Tedaj je bilo deloma zbrano gradivo za tretji zvezek, ki ga ni mogel iziti zaradi pomanjkanja sredstev.

Delo na tem področju se je za več let ustavilo in sta ga leta 1966 obnovila knjižničarka Antonija Kolerič in knjižničar Marjan Pertot. Tega leta je izšla Bibliografija slovenskega tiska v Italiji med dvema vojnama od 1918 do 30. 4. 1945 na 97 straneh. Tedaj se z delom prve podpore deleže nabavili ciklostil, da smo bibliografijo lahko nanj razmnožili, ker ni bilo sredstev za tisk.

Od tedaj sta Kolerič in Pertot pripravila vsako leto eno bibliografijo. Ob 20-letnici knjižnice leta 1967 je izšla Bibliografija slovenskih knjig in skript za slovenske študente v Italiji 1945-1966 na 55 straneh. Leta 1968 je izšel Seznam periodičnega tiska Narodne in študijske knjižnice v Trstu na 63 straneh. Leta 1969 sta omenjena pripravila Bibliografijo slovenskega tiska v Italiji od 1. 5. 1945 do 31. 12. 1964 na 123 straneh. Sedaj je v pripravi in bo izšla še letos Bibliografija tega tiska za naslednje desetletje.

Za to svojo dejavnost sta uslužbenca Antonija Kolerič in Marjan Pertot bila deležna priznanja komisije za tisk SKGZ in sta dobita tudi primerno nagrado.

Vse bibliografije smo poslali raznim knjižnicam v Italiji in v tujini, s katerimi je knjižnica povezana. Zadnje bibliografije smo po prof. Crispeju poslali tudi štiriinšestdesetim knjižnicam po vsej Italiji in smo dobili njihova zahvalna pisma.

Društvo bibliotekarjev Primorske je organiziralo 3. aprila 1969 strokovni izlet v Milan z ogledom italijanskih študijskih knjižnic. Na povabilo koprške študijske knjižnice se je udeležil tega izleta Marjan Pertot.

Dne 9. oktobra 1969 je bilo v Pajuri zborovanje slovenskih bibliotekarjev Primorske. Na povabilo tega društva, ki ima našo knjižnico za svojo članico, se je te seje udeležil Marjan Pertot.

Dne 9. aprila 1970 je bila v Kopru seja odbora Društva bibliotekarjev Primorske. Na vabilo tega društva, ki ima našo knjižnico za svojo članico, se je te seje udeležil Marjan Pertot.

Konec oktobra letos je knjižnica imela 45.354 zvezkov. Letni prirastek se suče okoli 1500 do 2000 zvezkov. Imamo še mnogo knjižnega gradiva, ki ni pregledano in urejeno ter leži po raznih skladiščih, ker v sedanjih prostorih nimamo dovolj mesta in ne ljudi, da bi to uredili.

Število čitateljev znaša povprečno 15 do 20 na dan. Povprečno mesečno število v čitalnici izposojevalcev znaša 500, na domu pa 200. Lani je znašalo število čitateljev 4174, letos do konca oktobra pa 3248. V čitalnici je bilo lani izposojenih 5912 del, do oktobra letos pa 4574, na domu pa lani 2050, do oktobra letos 1661. Med obiskovalci so zlasti profesorji in dijaki slovenskih srednjih šol, študentje tržaške univerze, časnikarji, strokovnjaki radjskih postaj, gledališčniki ter drugi kulturni delavci. Pogosto se obračajo za podatke in študijske gra-

divo tudi italijanski kulturni delavci in znanstveniki ter univerzitetni študenti, ki potrebnega gradiva ne morejo dobiti v drugih tujakajskih knjižnicah. Še posebno se na nas obračajo dijaki, ki se pripravljajo na izpite in mature, ter univerzitetni študenti, ki pripravljajo teze.

Začeli smo bolj temeljito zbirati ves slovenski tisk, ki izhaja kjerkoli zunaj matične domovine. Pisali smo mnogim upravam ali uredništvom tega periodičnega tiska v Južno in Severno Ameriko, v Avstralijo, v London in v Avstrijo. Sedaj prejmemo nekaj v drugo pa proti plačilu še precej tega revialnega tiska z vseh strani sveta. Zbiramo tudi slovenske knjige, ki izidejo kjerkoli v svetu, razume se, kolikor nam naša skromna sredstva dopuščajo.

Kar se tiče knjižnih zbirk, je knjižnica v glavnem vezana na dobro voljo posameznih založb in ustanov, ki nam brezplačno pošiljajo svoje izdaje. Deloma pa knjige tudi kupujemo, da popolnoma zbiramo ali če gre za dela, ki so za naše področje važna.

Tisk nam pošiljajo naslednje jugoslovanske založbe: Cankarjeva založba, vendar ne vsega, Državna založba Slovenije, ki pošilja vse, Lipa - Koper, Obzorja - Maribor, ki nam pošilja vse, Prešernova družba - Ljubljana, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, ki pošilja vse, Zavod LRS nam pošilja svoje periodične publikacije. Slovenska izseljenska matrica nam pošilja Rodno grudo in svoj kolektor.

Svoje publikacije nam pošiljata tudi Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti iz Zagreba in Srpska akademija nauka i umetnosti iz Beograda. Še precej tiska nam pošilja Biblioteka de Stat iz Bukareste, razne druge ustanove nam pošiljajo svoje zbornike. Tiskarna Graphis iz Trsta nam odstopi po en izvod vsega, da bi to uredili.

Študijska knjižnica iz Kopra nam je odstopila lepo število svojih dvojnokov, tako da smo začeli marsikateri vrzeli. Tudi naša knjižnica gre tej knjižnici kolikor moremo na roko.

Marsikaj nam je odstopila tudi Narodna in univerzitetna knjižnica iz Ljubljane, mi pa ji skušamo po naših močeh posredovati tujakajski slovenski tisk. Enako nam pošilja svoje publikacije tudi Šolski muzej iz Ljubljane. Dobili smo tudi razne starejše slovenske publikacije od študijske knjižnice iz Nove Gorice in ravnatelja Marjana Breclja. Naši knjižnici so darovali tudi razni privatniki marsikaj zanimivega in za našo knjižnico potrebnega. Več svojih publikacij v slovenski in italijanski knjižnici nam je poslala tudi dežela. Delo knjižnice pa se ni moglo doslej v celoti razmahati ne samo zaradi stalnega pomanjkanja sredstev, temveč tudi zaradi premajhnega števila osebja in zaradi pretesnih in neprimernih prostorov.

Več časa je knjižnica imela eno samo uradnico, ki je morala opravljati vsa dela. Vse to velja tudi sedaj, ko ima knjižnica dve delovni moči.

V sedanjih teshih in neprimernih prostorih je delovanje knjižnice zelo oteženo, ker je nemoč goč dostop do vsega knjižnega fonda, ki je raztresen tudi drugod. Onemogočeno je pripravljati seznamov dvojnokov, ki prihajajo v poštev za zamenjavo za drugimi knjižnicami in s tem spopolnjevanje zbirke. Ker so prostori pretesni in neprimerni za študij, se tudi število obiskovalcev ne dvigne, kakor bi se prav varjetno v boljših pogojih.

Med važnimi nalogami, ki si jih je bil odbor zastavil, je bilo prav vprašanje ureditve prostorov. Večkrat se je zdelo, da bo zadeva zadovoljivo rešena, a vselej smo zadeli ob iste težave: pomanjkanje sredstev. To je tudi eden glavnih vzrokov, da se je skilicanje obnove zbrata tako zavleklo, kar smo vedno upali, da bo mogli zadevo prej urediti. Na žalost, temu ni tako in kaže, da bo treba še dosti truda in potrpljenja. Upamo, da bo novi odbor imel glede tega več sreče.

Julija letos je na našo prošnjo sprejel podpredsednik in tajnik knjižnice delni odbor za kulturo in prosveto Gust. V dolgem razgovoru sta mu predstavila knjižnični obrazložila pomen in vlogo knjižnice ter težave, s katerimi se ta bori. Nakazala sta mu tudi problem prostorov. Izjavil je, da sta mu delo in vloga knjižnice znani. Objavil je, da se bo za stvar zanimal. Pred kratkim pa je sporočil, da za sedaj ne moremo računati na izredno podporo, pač pa da se bo še dalje za to zanimal. Novi odbor bo moral vsekar nadležni prizadevanja za končno rešitev in upamo, da bo imel več sreče.

Če pregledujemo tejaška poročila in zapisnike prejšnjih občnih zborov, ugotovimo, da si je knjižnica sročila zastavila precej obširen program, ker so ob njem ustanovitvi pač bile razmere drugačne. Od tega je bilo marsikaj napravljenega, marsikaj pa je bilo treba opustiti sprito menjajočih se razmer in s tem v zvezi našačajočih težav. Svoje bistveno poslanstvo pa je knjižnica vsa leta svojega obstoja navzlic temu nenehno izpolnjevala. Za to gre zaslugi v veliki meri svoječasne upravniku, zatem pa dolgoletnemu tajniku in zatem podpredsedniku dr. Franu Škerlju, dolgoletnemu pokojnemu predsedniku

Motiv iz starega dela Buj, ki se do danes niso spremenile. Slika je zelo stara, a ulica je ostala do danes nespremenjena

POTOVANJE PO ISTRSKIH VASEH

Notranja Istra je zaživela v pestrh jesenskih barvah

Slikovitosti zahodne Bujsčine - Stara oljarna v Bujah še vedno deluje - Prepletanje modernega življenja s staro domačnostjo

V notranji zahodni Istri so vsi bregovi, hribi in doline zaživeli v jesenskih barvah in v soncu splojasta svetloba Martina je vsa narava postala kot velika čudna, silabenska hrasta. Ni ga dovolj za vse leto in ga mešajo z oljem, ki ga kupijo v trgovini, tako da ima olje vsaj oisus po domačem.

Se malo časa in zopet se bo začela kratka delovna doba oljarn; v tem delu Istre je oljarn v Bujah zelo znana. Starejši se spominjajo časov, ko je v e sami sezoni predelala okrog 60 vagonov olja. Sedaj ne dela več toliko, vendar pride še vedno vsako zimo okrog trideset vagonov olja v to oljarno; predelavajo oljke v olje tudi za kmetiz iz slovenske Istre in iz drugih krajev Istre.

Bratje Bazjak iz Buj, ki se vedno vedo, kako se delajo in pripravljajo sporte za oljarno, so jih že začeli pripravljati, ker se bodo kmalu odprla vrata oljarne in vsa ta del Oljice Garibaldi v Bujah bo zadisla po domačem, gostem in zelenem olju, ki je, kakor da bi se v njem ohranila barva in dihi istrskih hribov.

V hsih po vseh so ženske naredile iz trstice zvečer preslice in so začele zvečer presti domačo volno. Tu niso niti mlažje ženske pozabile presti te pletli volnene nogavice za moške. Za težke čevlje, ki jih rabijo na polju ali v gozdu, res niso primerne nogavice iz sintetičnih vlakn.

Tudi mlini bodo imeli sedaj vedno delo, čeprav jih je v Bujsčini precej, in sicer sodobnih na električni pogon in starih na vodni pogon. Tudi tisti prebivalci gornje Bujsčine, ki ne pridejo več v penice in koruze, mamev jo kupujejo v trgovini, pridelajo vendarle nekaj koruze, da bi imeli svežo domačo koruzno moko za polento. Pravijo namreč, da polenta iz moke, ki jo kupijo, ni nikoli tako dobra kakor domača. Polenta je zelo pogostoma na jedilnem listu istrskega gospodinjstva. V kuhinji polente so gospodinjke bujskih vasi prave izvedenice in pravijo, da sploh ne pride v poštev moka, ki se kupuje v trgovinah.

Jesen je pripeljala tudi divjčino v bližino ljudi. Sedaj, ko ni na poljih več žita in grozdja v vinogradih, lahko ob cestah in poteh vidimo fazane in zajoce, in še malo, pa bo moč tu in tam opaziti tudi srno ali divjo svinjo.

Tu je mnogo lovcov. Zdjaj bo na mlazah večkrat zajec ali fazan v oznaki s polento ali s kompirjem ali svinjo. Če pa lovec ulovi veliko srno, ki se tu še do-
 Starost nekaterih časopisov

List «La Voce di Jesolo» je objavil podatke o starosti nekaterih časopisov v Italiji. Na podlagi tega podatkov je najstarejši časopis Gazzetta di Parma, ki je začel izhajati leta 1755. Sledijo mu Giornale di Bergamo - 1812, Corriere Mercantile di Genova - 1824, Gazzetta del Popolo iz Turina - 1848, L'Osservatore Romano je začel izhajati leta 1861, turinška La Stampa leta 1866, milanski Corriere del Secolo leta 1876. Tržaški Il Piccolo je začel izhajati leta 1881, Il Gazzettino iz Benetk leta 1887, L'Avanti je začel izhajati leta 1896, milanska La Gazzetta dello Sport pa leta 1896. Glasilo nemške manjšine na Tirolskem Dolomiten je začelo izhajati leta 1923. Kakor je znano, je začel Primorski dnevnik izhajati leta 1945. Tega leta in po tem letu so začeli izhajati številni drugi časopisi.

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) I-mejte zaupanje vase. Deležni boste velikega moralnega zadoščanja.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Pazite, da ne boste sprejemali nalog, ki bi vas omejevale v svobodi. Najlepše se boste odpočili med prijatelji.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Pomanjkanje vztrajnosti pri reševanju nenavadnega vprašanja vam utegne zelo škoditi. Zvečer boste doživeli neprijetno srečanje.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Zelo spodbudno vzhujete, posebno kar zadeva vse trgovinske dejavnosti. Vaša treznost in hladnokrvnost bosta zelo cenjeni.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Dobro

ra oljke. Čeprav ni v Bujsčini več toliko oljnih nasadov kakor v preteklosti, ima mnogo domačih nekaj oljk, da vsako leto lahko pridelajo nekaj desetnega olja. Ni ga dovolj za vse leto in ga mešajo z oljem, ki ga kupijo v trgovini, tako da ima olje vsaj oisus po domačem.

Se malo časa in zopet se bo začela kratka delovna doba oljarn; v tem delu Istre je oljarn v Bujah zelo znana. Starejši se spominjajo časov, ko je v e sami sezoni predelala okrog 60 vagonov olja. Sedaj ne dela več toliko, vendar pride še vedno vsako zimo okrog trideset vagonov olja v to oljarno; predelavajo oljke v olje tudi za kmetiz iz slovenske Istre in iz drugih krajev Istre.

Bratje Bazjak iz Buj, ki se vedno vedo, kako se delajo in pripravljajo sporte za oljarno, so jih že začeli pripravljati, ker se bodo kmalu odprla vrata oljarne in vsa ta del Oljice Garibaldi v Bujah bo zadisla po domačem, gostem in zelenem olju, ki je, kakor da bi se v njem ohranila barva in dihi istrskih hribov.

V hsih po vseh so ženske naredile iz trstice zvečer preslice in so začele zvečer presti domačo volno. Tu niso niti mlažje ženske pozabile presti te pletli volnene nogavice za moške. Za težke čevlje, ki jih rabijo na polju ali v gozdu, res niso primerne nogavice iz sintetičnih vlakn.

Tudi mlini bodo imeli sedaj vedno delo, čeprav jih je v Bujsčini precej, in sicer sodobnih na električni pogon in starih na vodni pogon. Tudi tisti prebivalci gornje Bujsčine, ki ne pridejo več v penice in koruze, mamev jo kupujejo v trgovini, pridelajo vendarle nekaj koruze, da bi imeli svežo domačo koruzno moko za polento. Pravijo namreč, da polenta iz moke, ki jo kupijo, ni nikoli tako dobra kakor domača. Polenta je zelo pogostoma na jedilnem listu istrskega gospodinjstva. V kuhinji polente so gospodinjke bujskih vasi prave izvedenice in pravijo, da sploh ne pride v poštev moka, ki se kupuje v trgovinah.

Jesen je pripeljala tudi divjčino v bližino ljudi. Sedaj, ko ni na poljih več žita in grozdja v vinogradih, lahko ob cestah in poteh vidimo fazane in zajoce, in še malo, pa bo moč tu in tam opaziti tudi srno ali divjo svinjo.

Tu je mnogo lovcov. Zdjaj bo na mlazah večkrat zajec ali fazan v oznaki s polento ali s kompirjem ali svinjo. Če pa lovec ulovi veliko srno, ki se tu še do-
 HOROSKOP

možnosti za nelo sodelovanje. Danes boste doživeli zelo prijetno presenečenje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) U-goden dan za vse, ki se ukvarjajo z umetniško dejavnostjo. Trenutna napetost med vami in osebo, ki vam je pri srcu.

TEJTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) S svojo prirešnostjo se boste imenitno izveikli iz zagate. Ogibajte se večernih obiskov.

SKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Ne spuščajte se v nova tveg-ganja preden ne proučite položaja.

Pridobila si boste nove prijatelje.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) Ogibajte se preveč tveganj! finančnih operacij. Ne podlegajte namigavanjem strahovom.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne izgubite spred ok svojih ciljev. Vaši dvomi se bodo razprskili sprito dokazane zvestobe ljubljene osebe.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Prišlo bo do nesporazuma s sodelavci. Dal boste dober nasvet svojemu najboljšemu prijatelju.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Dan bo zelo razgiban in bo od vas zahteval dokajšnjo pozornost. Ne kažite omahljivosti glede sprejetja nujnega ukrepa.

20. decembra v Kopru Partizansko srečanje borcev ki so prišli iz Afrike v NOV

Znano je, da so italijanske in nemške oblasti med drugo svetovno vojno posilale na afriška bojišča mnogo Primorcev, Istranov in pozneje tudi Stajerce, Gorenjce in Korošce, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko. Ogromna večina naših sonarodnjakov je ob prihodu na afriško bojišče našla pri k zaveznikom ter prostovoljno stopila v poljske in češkoslovanske oborožene enote, ki so se borile na strani zahodnih zaveznikov. Po aprilskih dogodkih leta 1941 je na Bliznji vzhod prišla bivša jugoslovanska vlada in del oficirskega kadra. Tu se je začela ustanavljati bivša jugoslovanska vojska, v katero so vstopali Primorci in Istranci, misleč, da je to zavezniška vojska, ki se bori proti fašizmu. Ko so se seznanili z razmerami v tej vojski ter se prepričali o izdajstvu kralja in partizansko vojsko Jugoslavije. Tako so 10. julija 1943 uprizarili vojaški upor, se odrekli poslušnosti kralju in vladi ter ustanovili prvi partizanski odred na Bliznjem vzhodu, ki je že leta 1943 bilo v alžirskih taboriških, kjer so se prav tako že leta 1943 opredelili za NOV in pozneje bili poslani v partizanske prekomorske brigade.

Skupaj je v letih 1943 in v začetku leta 1944 prišlo v partizanske prekomorske brigade nad 6000 borcev, v glavnem Slovencev iz Primorske, Stajerce, Gorenjce, Korošce in Hrvatov iz Istre. Razporejeni so bili v 1. in 2. tankovski brigado (druga tankovska brigada je bila ustanovljena v SZ, toda kadrovska jedro je sestavljalo 600 borcev, ki so bili poslani iz Italije), 251. in 252. letalski skvadron ter letalske divizije na sremiski fronti, topniške enote 8. udarnega korpusa, razne mornariške enote; skupno je bilo 6000 borcev, ki so bili dodeljeni 11. dal-matinski brigadi. Veliko borcev je bilo razporejenih v razne strokovne enote NOV ter se udeležili li bojev za osvoboditev Dalmacije, Hercegovine, Bosne, Like, Hrvatskega in Slovenskega primorja, Trsta, Celovca ter v bojih na sremiski fronti.

Veliko jih je padlo v NOB in še zlasti pri osvoboditvi Stona na polotoku Pelješcu, v Drnišu, Klnu, Mostarju, Gospiću, Bihaću ter v preboju stare jugoslovansko-italijanske meje pri Klni.

Odbor nekdanjih borcev NOV Jugoslavije in Afrike, sedež odbora je v Kopru - ki deluje pri sremšnjem odboru prekomorskih brigad že od leta 1966, je sklenil, da bo partizansko srečanje 20. decembra 1970 v Kopru. To bo obem nekdanje srečanje borcev prekomorcev po brigadnih enotah. Srečanja se bodo udeležili tudi nekdanji člani pevskega zbora NOV «Srečko Kosovel», ki sta ga sestavljala dva pevška zbora, ki sta prišla iz Afrike pod vodstvom bratov Cernigoi. Nekdanjim «skosovcem» bodo podelili knjigo «Pevski zbor jugoslovanske armade Srečko Kosovel», katero je napisal Ivan Jerman, nekdanji politkomisar pevskega zbora in sedanjí ravnatelj akademije za gledališče, film in televizijo iz Ljubljane. Na partizanskem srečanju bodo nekdanjim borcem podelili monografijo «Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov v Afriki», ki bo izšla v Knjižnici NOV in ROS republiškega odbora ZZV NOV SR Slovenije.

Pri izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali moški pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ajdovšine, moški pevski zbor iz Kopra, godba na pihala iz Kopra, recitatorji iz Trsta, Gorice in Kopra. Slavnostni govor bo imel Branko Babic, znani družbeno politični delavec iz Ljubljane.

Udeleženci partizanskega srečanja si bodo lahko ogledali posebno razstavo v pokrajinskem muzeju v Kopru pod naslovom «Iz Afrike v partizanske prekomorske brigade».

Organizatorji partizanskega srečanja so tudi poskrbeli za tovariško srečanje, ki bo po izvedbi slavnostnega dela programa. Tu se bodo nekdanji borci zbrali po taboriških (na primer: Hajfa, Atila, Boufarik, Moulon Blancie itd.) ter obujali spomine na težke dni druge svetovne vojne.

Vsem nekdanjim borcem, ki so v NOV prišli iz Afrike, bodo podelili vabila.

ALBERT KLUN

Po razstavi štirih slikarjev v Škedenju

V prostori škedenjskega muzeja, ki so bili do nedavnega ključali razstavi štirih slikarjev, ki smo jih v sedanjem zvezku, srečavamo po Roberta koma, najmanj pa Roberta koma, ki se tu prvič pojavlja z enajstimi olji kot nov prirastek naše zamejske umetnosti. Je to nadarjen delavec, posejal Blasonov delavski kranjkar, ki ga pa zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahnost, da je tik pred dovrzjenostjo, nam bo dala vse dobro, da bo bolj tradicionalno umetnost, ki jo je zanimala gura. Oboje je odlična stvar, olju dela na polju. Sicer nam nadejuje bolj priroda in neposrednost barv in odločnost vahnost in odločnost vahn

